

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 1244/2020
19.01.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бате Цветковића, председника већа, Драгана Аћимовића, Мирољуба Томића, Јасмине Васовић и Веска Крстајића, чланова већа, са саветником Маријом Рибарић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због продуженог кривичног дела превара из члана 208. став 4. у вези става 1. и члана 61. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног, адвоката Борка Зимоњића, поднетом против правноснажних пресуда Основног суда у Краљеву 20 К бр. 583/2014 од 18.04.2019. године исправљене решењем од 02.07.2019. године и решењем 24.06.2020. године и пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Кж1-180/20 од 11.05.2020. године, у седници већа одржаној дана 19.01.2021. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснован, захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Борка Зимоњића, поднет против правноснажних пресуда Основног суда у Краљеву 20 К бр. 583/2014 од 18.04.2019. године исправљене решењима од 02.07.2019. године и 24.06.2020. године и пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Кж1-180/20 од 11.05.2020. године у односу на повреду закона из члана 74. став 1. тачка 2) Законика о кривичном поступку, док се у преосталом делу захтев за заштиту законитости **ОДБАЦУЈЕ**.

Образложење

Пресудом Основног суда у Краљеву 20 К бр. 583/2014 од 18.04.2019. године, исправљеном решењима од 02.07.2019. године и 24.06.2020. године, окривљени АА оглашен је кривим да је извршио продужено кривично дело превара из члана 208. став 4. у вези става 1. у вези члана 61. Кривичног законика и осуђен је на казну затвора у трајању од 2 године у коју му је урачунато време проведено у притвору од 10.10.2013. године до 06.12.2014. године, као и време проведено по мери забране напуштања стана уз примену електронског надзора од 06.12.2014. године до 23.04.2015. године и осуђен је на новчану казну у износу од 500.000,00 динара коју је дужан да плати у року од 30 дана од дана правноснажности пресуде, а уколико казну не плати у датом року, суд ће је заменити казном затвора тако што ће за сваких започетних 1.000,00 динара новчане казне одредити један дан казне затвора. Окривљени је обавезан да у корист буџетских средстава суда на име паушала плати износ од 5.000,00 динара, као и на име трошкова поступка износ од 71.250,00 динара, све у року од 15 дана од дана правноснажности пресуде, под претњом принудног извршења.

Истом пресудом оштећени, поименице наведени у изреци првостепене пресуде, су за истакнут имовинско-правни захтев упућени на редовну грађанску парницу сходно члану 258. став 4. ЗКП.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Кж1-180/20 од 11.05.2020. године одбијена је као неоснована жалба браниоца окривљеног АА и пресуда Основног суда у Краљеву 20 К. бр. 583/2014 од 18.04.2019. године, исправљена решењима Основног суда у Краљеву 20 К. бр. 583/2014 од 02.07.2019. године и 24.6.2020. године је потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда захтев за заштиту законитости благовремено је поднео бранилац окривљеног АА, адвокат Борко Зимоњић, због повреде закона из члана 74. став 1. тачка 2) Законика о кривичном поступку, члана 98. став 4. и 5. Законика о кривичном поступку, члана 54. став 1. и став 2. Кривичног законика, члана 120. и 124. и члана 438. став 2. тачка 2) у вези члана 485. став 2. Законика о кривичном поступку, са предлогом да Врховни касациони суд усвоји поднети захтев за заштиту законитости, укине побијане пресуде и поступак врати на поновно суђење или да побијане пресуде преиначи и окривљеног ослободи од оптужби или утврди повреду закона.

Врховни касациони суд је на основу члана 488. став 1. Законика о кривичном поступку (ЗКП) доставио примерак захтева за заштиту законитости Републичком јавном тужиоцу, па је у седници већа коју је одржао без обавештавања Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета са пресудама против којих је поднет захтев за заштиту законитости и након оцене навода у захтеву нашао:

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА је неоснован у односу на повреду закона из члана 74. став 1. тачка 2) ЗКП, док је у преосталом делу недозвољен.

Поднетим захтевом браниоца окривљеног неосновано се указује на повреду закона из члана 74. став 1. тачка 2) ЗКП истицањем да је окривљени за време трајања поступка био без браниоца, односно без постављеног браниоца по службеној дужности у трајању од 8 месеци, на који начин је окривљени, након што му је 12.03.2014. године бранилац отказао пуномоћје, био онемогућен да даје адекватну одбрану.

Одредбом члана 74. став 1. тачка 2) и тачка 3) ЗКП прописано је да окривљени мора имати браниоца „ако се поступак води због кривичног дела за које је прописана казна затвора од 8 година или тежа казна-од првог саслушања, па до правноснажног окончања кривичног поступка“ и „ако је задржан или му је забрањено да напушта стан или је притворен-од лишења слободе па до правноснажности решења о укидању мере“.

Из списка предмета произилази да је против окривљеног АА вођен кривични поступак због продуженог кривичног дела превара из члана 208. став 4. у вези става 1. у вези члана 61. Кривичног законика за које је прописана казна затвора од 2 до 10 година и за које је прописана обавезна одбрана у смислу члана 74. став 1. тачка 2) ЗКП.

Даље из списка произилази да је бранилац окривљеног адвокат Златомир Коваковић 12.03.2014. године писменим поднеском суду отказао пуномоћје окривљеном, након чега је окривљени тражио од суда да му се постави бранилац по службеној дужности, јер није имао средстава да плати вољног браниоца, а Основно јавно тужилаштво у Краљеву је решењем КТУ-1/13 од 30.04.2014. године поставило браниоца по службеној дужности, адвоката Ђорђа Здравковића.

Имајући у виду да је оптужница у овом предмету подигнута 29.10.2014. године, да је у време подизања оптужнице, као и у време изјављивања одговора на оптужницу, па и у току поступка окривљени имао браниоца, односно да су сви докази изведени у присуству браниоца, при чему у временском интервалу од 12.03. до 30.04.2014. године није обављена ни једна процесна радња која би захтевала учешће и присуство браниоца, не може се узети као основан навод из захтева за заштиту законитости да је окривљеном било ускраћено право на одбрану, о чему је Апелациони суд у својој одлуци на страни 3 пасус 2 дао јасне и правилне разлоге.

Бранилац окривљеног даље у поднетом захтеву за заштиту законитости указује да је приликом одмеравања казне окривљеном погрешно као отежавајућа околност цењена његова ранија осуђиваност, с обзиром да је решењем Основног суда у Краљеву Кв. бр. 448/13 од 27.09.2013. године утврђено да је наступила рехабилитација у односу на окривљеног АА, па се исти има сматрати неосуђиваним лицем. Тиме је погрешно приликом одмеравања казне узета у обзир околност која је непостојећа и уз то окривљеном је изречена новчана казна у износу од 500.000,00 динара занемарујући имовинске прилике окривљеног који је хроничан срчани болесник, живи од пензије у висини од 8.000,00 динара, не поседује никакву имовину, на који начин бранилац у суштини указује на учињену повреду кривичног закона из члана 441. став 1. ЗКП.

Даље у поднетом захтеву за заштиту законитости указује се на недозвољеност и произвољност у допунском налазу и мишљењу вештака економско-финансијске струке који се бави питањима за која није надлежан и за шта није имао налог од стране суда, па се као резултат тога јавља стављање на терет окривљеном далеко већег износа од противправне имовинске штете коју је наводно проузроковао, на који начин су по наводима браниоца доведени у питање чланови 120. и 124. ЗКП који се односе на непристрасност у вештачењу и недостатке у налазу и мишљењу.

Оваквим наводима се по налажењу Врховног касационог суда оспорава чињенично стање као погрешно и непотпуно утврђено, односно указује на повреду закона из члана 440. ЗКП.

Поред напред наведеног, у захтеву за заштиту законитости указује се да побијане пресуде не садрже јасне разлоге засноване на претходно утврђеном чињеничном стању, као и да другостепена пресуда нема јасне разлоге за неприхватање жалбених навода нити садржи образложење свих жалбених навода, а који су од великог значаја за ову правну ствар, на који начин се указује на учињену битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП.

Бранилац у захтеву за заштиту законитости означава да су нижестепеним одлукама учињене и повреде члана 98. став 4. и 5. ЗКП, јер је повређен закон у односу

на начин испитивања сведока, као и члана 50. ЗКП којим су прописана права оштећеног и члана 60. став 1. тачка 2) ЗКП по коме својство оштећеног као тужиоца престаје преузимањем кривичног гоњења од стране јавног тужиоца, а све са акцентом на чињеницу да је јавни тужилац прекорачио своја овлашћења у односу на лице које није погођено извршењем овог кривичног дела.

Одредбом члана 485. став 4. ЗКП таксативно су набројане повреде закона које могу бити учињене у поступку пред првостепеним и жалбеним судом, а које представљају разлоге из којих овлашћено лице (члан 483. ЗКП) може поднети захтев за заштиту законитости-члан 74, члан 438. став 1. тачка 1) и 4) и тачка 7) до 10) и став 2. тачка 1), члан 439. тачка 1) до 3) и члан 441. став 3. и 4. ЗКП.

Како повреде закона из члана 440. ЗКП, члана 441. став 1. ЗКП, члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП, члана 98. став 4. и 5. ЗКП, члана 50. ЗКП и члана 60. став 1. тачка 2) ЗКП на које се захтевом за заштиту законитости браниоца указује, не представљају законске разлоге за подношење овог ванредног правног лека од стране окривљеног преко браниоца, у смислу напред наведеног члана 485. став 4. у вези става 1. ЗКП, то је захтев у овом делу оцењен као недозвољен.

Из наведених разлога, Врховни касациони суд је на основу одредбе члана 491. став 1. ЗКП и члана 487. став 1. тачка 2) у вези члана 485. став 4. ЗКП одлучио као у изреци ове пресуде.

**Записничар – саветник
Марија Рибарић, с.р.**

**Председник већа – судија
Бата Цветковић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић